Kunstverzamelaar en antiquair Axel Vervoordt pakt uit met origineel alternatief voor antiekbiënnale

Parijse kapel wordt kunsttempel

De Antwerpse kunstcollectioneur en antiquair Axel Vervoordt neemt niet deel aan de Biennale des Antiquaires maar heeft als tegenzet een eigenzinnige expo opgebouwd in de spectaculaire oude kapel van de kunstacademie van Parijs.

DOOR ERIC RINCKHOUT

FOTO RV

■ **Axel Vervoordt bouwde een eigenzinnige expo op in de kapel van de Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts in Parijs .**

PARIJS ● Vervoordt laat in de kapel van de Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts kunstwerken en objecten uit alle tijden en continenten met elkaar dialogeren.

Vervoordt was al vaker ontevreden met de kleine ruimtes die antiquairs toebedeeld krijgen op de antiekbiënnale van Parijs. Zo huurde hij zes jaar geleden een rijnaak af, liet die aanmeren vlak bij het Musée d'Orsay en bracht in de roestige laadruimte een opmerkelijke expo waarin hij zen en barok, Pierre Alechinsky en de Grieks-Romeinse oudheid met elkaar combineerde.

Dit jaar besloot hij om geen stand op de Parijse biënnale te huren en voluit voor zijn eigen grote expositie te gaan. Met *Academia. Qui es-tu?* palmt Vervoordt op eigenzinnige wijze een schitterend en nagenoeg onbekend stukje Parijs in: de kapel van de Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts, die al onder Napoleon ontwijd werd. Het is de eerste keer dat die kapel voor een expositie wordt gebruikt.

Niets is wat het lijkt

De hogeschool ligt pal in de chique galerie- en antiquairswijk van de Franse hoofdstad. Ze beslaat een enorme oppervlakte van liefst twee hectare en biedt met haar afbladderende muren en lichtjes vergane glorie een gedroomd decor voor de tentoonstelling van Axel Vervoordt. De kapel zelf ligt aan een binnentuin met een kooromgang en doet veeleer aan Italië dan aan Frankrijk denken. Ze is trouwens een verkleinde kopie van de Sixtijnse Kapel in Rome. *Het laatste oordeel,* een negentiende-eeuwse kopie naar Michelangelo, siert één wand, terwijl de ruimte zelf volgestouwd is met kopieën van grote Italiaanse meesters, praalgraven en gipsen afgietsels van onder meer een hele reeks beelden van Michelangelo en het imposante ruiterstandbeeld van Colleone door Verrocchio.

In die merkwaardige ruimte brengt Vervoordt een tentoonstelling met zo'n 250 werken, waarin vragen worden gesteld over de rol van academie, opleiding, meesterschap, creativiteit, oorspronkelijkheid en dus ook identiteit. Hoe verhouden ambacht en originaliteit zich tot elkaar?

Met kunst uit vele eeuwen, hedendaagse schilderijen en sculpturen én archeologische voorwerpen bestrijkt de tentoonstelling thema's als trompe-l'oeil, (zelf)portret, lichaam en architectuur. Een hoogtepunt is de indrukwekkende confrontatie in een zeshoekige zijkapel tussen een witte kubus van Kapoor en werk van Fontana met onder meer de *Mozes* van Michelangelo. Niets is wat het lijkt.

De grote ruimte van de kapel doet enigszins denken aan de Wunderkammer die Vervoordt vorig jaar in het Palazzo Fortuny inrichtte tijdens de Biënnale van Venetië. *Academia* is trouwens het vervolg op het Venetiaanse *Artempo*. Deel drie van de kunsttrilogie mag volgend jaar, vermoedelijk opnieuw in Venetië verwacht worden en zou het onaffe in de kunst tot onderwerp hebben.

Vroeger en nu

Vanaf vandaag kan er in Parijs genoten worden van schilderijen van Koen van den Broek, Luc Tuymans, Cézanne en Degas, Fontana en Jef Verheyen. De confrontatie tussen Louise Bourgeois, Berlinde De Bruyckere en *Het laatste oordeel.* Vervoordt speelt foto's van Richard Avedon, Rieneke Dijkstra en Christian Boltanski tegen elkaar uit of een schilderij van Gunther Uecker, een foto van Nan Goldin en een zestiende-eeuwse *Bewening van Christus* door Joos van Cleve. Er is een reeks van Roman Opalka te zien, die elke dag weer een foto van zichzelf maakt – een genadeloze registratie van de aftakeling. En er zijn wetenschappelijke maquettes te zien. Het is veel, zeer veel. Vroeger en nu, door elkaar. Want, zegt Vervoordt: "We overbruggen het verschil van eeuwen: afbladderende muren zijn voor mij abstracte kunst."

Er zijn bewust geen labels aangebracht, maar iedere bezoeker krijgt wel een handige, uitvoerig geïllustreerde gids. "We moeten naar de kunst kijken, niet naar de naamplaatjes", zegt Vervoordt. En hij besluit over het thema "Kennen we onszelf? Kunst maakt ons in ieder geval bewuster. Ik denk dat we door de kunst ook langer leven, want we ervaren het leven dieper en breder."

Academia. Qui es-tu? van 10 september tot 23 november in de Chapelle de l'Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts, 14 rue Bonaparte, Parijs (tussen de Seine en Saint-Germain des Prés). Dagelijks 13-19 uur. Inkom 8 en 5 euro

Vervoordt bouwt eigen museum in Wijnegem

Axel Vervoordt wil een eigen museum oprichten in de oude mouterij 'Kanaal' aan de oever van het Albertkanaal in Wijnegem bij Antwerpen. De opslagplaatsen, bedrijfshal, graansilo's en indrukwekkende 'zuilenzaal' van het oude bedrijfspand, dat Vervoordt in 1999 aankocht, herbergen nu kantoren, toonzalen, ateliers en een permanente expositieruimte.

Vervoordt heeft inmiddels een ruimere oppervlakte in Wijnegem aangekocht en wil daar op korte termijn een museum voor zijn eigen collectie én ook een honderdtal wooneenheden in diverse prijsklassen realiseren. "Ik heb onlangs een stichting opgericht, de Vervoordt Foundation. Dat maakt de zaken ook duidelijker tussen wat mijn eigen collectie is en wat er naar het museum zal gaan."

Een van de pronkstukken zal zeker de in 1998 verworven 'koepel' At the End of the World van de Brits-Indiase kunstenaar Anish Kapoor zijn, maar Vervoordt bezit ook een unieke collectie van vier Boeddhabeelden, "enig in de wereld", zegt hij zelf.

Voor de realisatie van het complex heeft Vervoordt drie architecten in de arm genomen. Stéphane Beel is verantwoordelijk voor de bouw van enkele torens waarin verspreide 'kunstenaarskamers' zullen worden ondergebracht. Het architectenbureau Coussée & Goris zal de oude gebouwen renoveren en Leo Van Broeck ontwerpt wooneenheden. Er is zelfs sprake van de integratie van een supermarkt, "maar dan wel iets speciaals", aldus Vervoordt.

De tuinen en het omliggende landschap worden ontworpen door de bekende Franse landschapsarchitect Michel Desvignes.

Het ambitieuze project zou klaar zijn tegen 2011.

Met de realisatie van zijn eigen museum volgt Vervoordt de recente trend bij de grote Belgische kunstcollectioneurs, zoals Ullens (Peking) en Vanhaerents (Brussel).

(ER)

PRAKTISCHE FILOSOFIE

Agenda: Trimester september 2008

In september 2008 starten nieuwe cursussen van de School voor Filosofie te Antwerpen, Dilbeek en Brussel. De cursus wordt trimestrieel ingericht waarbij elk trimester 11 wekelijkse lesavonden omvat.

Een nieuwe wekelijkse lessenreeks start te

Antwerpen
Op maandag 15 september 2008, van 19u30 tot 22u00
(eerste lezing kan vrijblijvend bijgewoond worden)
Op woensdag 17 september 2008, van 9u30 tot 12u00
(eerste lezing kan vrijblijvend bijgewoond worden)

Adres: St.-Thomasstraat 26, 2018 Antwerpen

Dilbeek
Op woensdag 17 september 2008, van 19u30 tot 22u00
(eerste lezing kan vrijblijvend bijgewoond worden)

Adres: Kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20, 1700 Dilbeek

Brussel
Op woensdag 10 september 2008, van 19u30 tot 22u00:
vrij toegankelijke inleidende lezing op de cursus
Op woensdag 17 september 2008, van 19u30 tot 22u00:
start Nederlandstalige cursus

Adres: Gachardstraat 43, 1050 Brussel

Bijdrage
De bijdrage voor een trimester bedraagt € 125. Studenten betalen € 65
Inschrijven kan ter plekke gedurende de eerste lesavond

Bijkomende inlichtingen:
Tel: +32(0)3 2300410
E-mail: info@schoolvoorfilosofie.be
Webstek: www.schoolvoorfilosofie.be

Gouden Kalf voor de Cultuurprijs gaat naar Rutger Hauer

UTRECHT ● Acteur Rutger Hauer ontvangt op de openingsavond van het 28ste Nederlandse Film Festival het Gouden Kalf voor de Cultuurprijs 2008. De Nederlandse minister van Cultuur Ronald Plasterk zal de prijs overhandigen. Het Gouden Kalf wordt toegekend door het bestuur van de stichting Nederlands Film Festival aan personen of instanties die zich bijzondere verdienstelijk hebben gemaakt voor de Nederlandse filmcultuur. De prijs wordt sinds 1981 uitgereikt.

Rutger Hauer studeerde aan de Toneelacademie in Amsterdam en trad op in een groot aantal theaterproducties. In 1969 werd hij bekend door zijn hoofdrol in de televisieserie *Floris* van regisseur Paul Verhoeven. Vanaf 1973 verwierf hij internationale bekendheid als filmacteur door zijn hoofdrol in *Turks Fruit.*